

Liepsnelė

*Laikraštis leidžiamas nuo
2005m. gegužės mėn.*

Nr.11 (166) 2018, lapkritis
Suvainiško šv. Apaštalo Jokūbo parapija

„Liepsnelėje“ skaitykite:

Irena Varnienė Tavęs ilgimės, Saule – 1–2 psl.

Reda Kiselytė Apie prieššventinį minčių spiečių... (Pokalbis su Evelina Jasiulionyte, Dovydu Trumpa, kun. Virginijumi Šimukėnu).

Bažnytinio kalendoriaus datos

Gruodis

3 d. Pranciškus Ksaveras, kunigas

6 d. Šv. Mikalojus, vyskupas (antrasis arkivyskupijos globėjas)

14 d. Šv. Kryžiaus Jonas, kunigas, Bažnyčios mokytojas

8 d. ŠVČ. MERGELĖS MARIJOS NEKALTASIS PRASIDĖJIMAS (Šiaulių vyskupijos globėja)

13 d. Šv. Liucija, mergelė, kankinė

Tavęs ilgimės, Saule

Kai nuo pusiaudienio mus užgriūna tamsa, priverčianti per dieną žibinti elektros lemputes, kai dangų dengia sunkūs pilki debesys, nukritę beveik iki medžių viršūnių, kai nebesulaukiame nė vieno tavo spindulėlio, širdyje pasidaroma kažko ilgu ir gailu. Ir ne vien dėl to, kad gamta neteko spalvingojo rūbo, bet ir dėl Dievo valios vienu metu pasišaukti visai Lietuvai brangias asmenybes, talentingus menininkus: Arūną Storpirstį, Eimutį Nekrošį ir Tomą Vaisietą. Be jų liko dar tamsiau...

Tu, Saule, lietuviams nuo senovės esi šventa, mitinė dievybė, galinti įveikti piktašias jėgas ir blogį. Protėviai tave garbino per visas šventes ir pradėdami kiekvieną darbą, nes nuo tavęs priklausė ir sėkmė, ir derlius, ir šiluma, ir jaukumas. Tavo galioje gyvybė, įkvėpimas, proto imlumas, žaluma, naujos pradžios viltis, tikėjimas, meilė ir gėris...

O Rūtos Šepetytės romane „Tarp pilkų debesų“ personažų gyvenimo Saulę sutraiškė į Sibiro platybes bėgiais 1941 metų birželio 14 dieną nuriedėję gyvuliniai vagonai, prigrūsti darbščiausių, ūkiškiausių, intelektualiausių, sumaniausių Lietuvos gyventojų. Enkavėdistų įsakymu išvežė juos į tolimos šiaurės kalėjimus ir negyvenamus ledynus, kur tremtiniai buvo priversti susirešti iš nieko būstą, kęsti badą, poliarinį šaltį, pažeminimą, netekčių skausmą, patirti šalia savęs, ant narų, artimųjų mirtį ir... sutikti meilę.

Inteligentiškos Vilkų šeimos istorija nuo pirmos romano eilutės prikausto dėmesį, sukrečia, gniaužia kvapą, parodo žmogaus sužvėrėjimą ir dvasios didybę, viltį kabintis į Tave, gyvenimo Saule, laukti Tavęs, išnyrančios iš pilkų debesų. Netekusi Tėvynės, namų, tėvo, motinos, sveikatos, išsekusi pagrindinė romano veikėja Lina pamato tarp švininių debesų žybtelėjusį aukso blyksnį, šviesos ruožėlį – patekančią Tave, Saule, – ir vėl įgauna jėgų tikėti išlikimo galimybe, sučiumpa viltį ištvirti ir sugrįžti į Lietuvą, susitikti mylimąjį.

Šią knygą reikėtų perskaityti kiekvienam, nes tai meninė Lietuvos istorija apie Stalino siekį sunaikinti tris Baltijos valstybes: Lietuvą, Latviją, Estiją – ištrinti jas iš žemėlapių. Ir dar dėl to perskaityti, kad niekada nepamirštume savo tautos tragedijos, kad brangintume LAISVĘ – savo didžiąją Saulę, kad jos neparduotume už materialią naudą.

Tave, vilties Saule, kiekvienas žmogus norėtų turėti savo delnuose. Tavęs trokšta, ilgisi, kenčia, kai Tu nutolsti ar užtemsti ilgam, o gal ir visam gyvenimui, kai prislegia juodi neviltingosios debesys. Tik, kol tai su mumis nesusiję, nesukame sau galvos. Ką tik teko pabūti vienoje vaikų reabilitacijos įstaigoje, kur didelė koncentracija vaikų su įvairia negalia. Tada užplūdo mintys:

Kaip nesprogsta motinų širdis,
Kai su vaiko negalia žiauria kovoti turi,
Būti savarankiškas ir rūpintis savim
Nepajėgs gyvenime jis nė minutės...

Kiek daug tėvams reikia jėgų, dvasinės stiprybės, tikėjimo, vilties ir stiprybės patiems nepalūžti, slaugyti, laukti stebuklo kaip grįžtančios Tavęs, Saule.

Aldonos Ruseckaitės knygoje „Dūžtančios formos“ rašoma apie ryškią Lietuvos kultūros asmenybę – poetą žemininką Vytautą Mačernį. Juk Tu, gyvenimo Saule, užgesai, kai jam tebuvo dvidešimt treji metai. Liko neparašyti posmai, neišsipildžiusios svajonės, neišmylėta meilė ir didelė proplyša mūsų kultūroje...

Ateina adventas – nušvitimo laikas, skirtas pasilikti vienam su savimi ar knyga, pamąstyti, pabūti su savaisiais, susitaikyti, atleisti, susikaupti, skleisti ramybę, meilę, gerumą ir laukti stebuklo – Kristaus gimimo ir tavo, Motule Saule, sugrįžimo.

Irena Varnienė, Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos Rokiškio skyriaus narė

Apie prieššventinį minčių spiečių...

Su didžiausiu malonumu perskaičiau gerbiamos Irenos Varnienės straipsnį „Tavęs ilgimės, Saule“. Gilu, prasminga, tikra. Literatės straipsnio paskutinę pastraipą norėjosi pratęsti, kad ta nuotaika gyventų, šildytų, kad mums su ja gyventi būtų gera. Pasišnekučiuoti pakviečiau tris žmones. Šį pavasarį baigusi Rokiškio Juozo Tumo-Vaižganto gimnazijos „Romuvos“ padalinį absolventė, pilna prasmingų idėjų, kupina vidinės šilumos Evelina Jasiulionytė džiaugėsi, kad jos neužmirštu. Buvęs gimnazijos abiturientas, nestokojantis netradicinių idėjų, besidomintis įvairiomis veiklomis Dovydas Trumpa irgi sutiko atverti savo vaikystės prisiminimų skrynią. Suvainiško, Čedasų, Žiobiškio parapijų klebonas Virginijus Šimukėnas buvo tas žmogus, kuris mūsų pokalbį apibendrino. Su jais išsikalbėjome. Pašnekovų viduje vyravo dvasinė ramybė.

Reda Kiselytė: Gyvename amžino skubėjimo laikmetyje. Ar spėjate susimąstyti apie dvasines vertybes?

Evelina Jasiulionytė: Kartais iš tiesų atrodo, jog pasaulis sukasi vis greičiau ir greičiau, o vieną dieną atsibudusi jau nepavysiu, nespėsiu prisitaikyti prie tokio beprotiško tempo. Tačiau vis pavyksta suspėti, dar užtenka laiko sustoti, pasvarstyti, priminti sau, kokia ši diena nuostabi ir kaip gera čia būti.

Dovydas Trumpa: Persikėlęs gyventi į Lietuvos inovacijų, kultūros ir mokslo branduolį – Vilnių šiek tiek nusivyliau. Nuolatinis žmonių skubėjimas, įsiutę automobilių vairuotojai, į kasdieninį darbą vėluojantys ir akivaizdžiai įsitempę troleibuso pakeleiviai, reguliariai skambantys greitosios pagalbos signalai, į išmaniųjų ekranus paniręs jaunimas, minios gyvenimu nusivylusių siluetų. Akimirksniu kyla keletas klausimų: „Kodėl taip yra? Kur mes visi taip skubame? Ar visa tai yra būtina?“ Retkarčiais visai nesąmoningai įsilieju į visą šią pilkumą ir trumpam užsimirštu būti savimi, grožėtis paprastomis kasdieninėmis detalėmis, pietų kryptimi migruojančiais paukščiais, žiemos miegui besiruošiančia gamta.

Asmeninės dvasinės vertybės man yra neatsiejamas kūrybinės energijos šaltinis. Šiame sparčiai tobulėjančiose technologijose skęstančiame pasaulyje yra be galo svarbu neužmiršti savojo dvasinio turto ir stengtis nuolatos jį papildyti. Aš nieko prieš šiandienines technologijas tikrai neturiu, netgi esu jų fanatikas, tačiau tvirtai tikiu, jog norint būti laimingu, sąmoningu ir kartu sėkmingu žmogumi yra būtina išlaikyti pusiausvyrą tarp dvasinės higienos ir technologinės integracijos į mūsų kasdienį gyvenimą.

Kun. Virginijus Šimukėnas: Dėkoju už tokį rakštinį klausimą man. Manau, kad skubėjimo banga neaplenkia nė vieno žmogaus gyvenimo. Aplinka kiekvieną skubina pirmyn. Kyla klausimas: „O kur?“ N kartą vaikai, pastebėję mane skubant, tardavo: „Jūs skubat...“ Aš sustodavau, akimirksniu susimąstydavau ir už tai jiems padėkodavau. Skubame į darbą, skubame pietauti, skubame po darbo, skubame į parduotuvę, skubame į namus, skubame vėl į darbą... Skubame į bažnyčią, laukiame nekantriai kunigo ir Mišių aukos, laukiame trumpo pamokslų, laukiame, kada visa tai baigsis, skubame į namus, skubame pasigaminti valgių, skubame valgyti, skubame dar kažkur, skubame ilsėtis, skubame... O kur skubame? Kas mums sulėtins skubėjimą?

Reda Kiselytė.: Ar Jūsų neerzina prieškalėdinio dovanų pirkimo šurmuly?

Evelina Jasiulionytė: Gyvename pasaulyje, kuriame viskas materialu, todėl į pirmąją vietą nuolat kelti

nukelta į 3 psl.

dvasines vertybes, mano manymu, labai svarbu, ypač dabar, kuomet artėja įtemptas šventinis laikotarpis. Beje, šiemet jis manęs visai negąsdina! Pastebėjau, jog žmonės taip stipriai linkę sureikšminti visą dovanų pirkimo, vyniojimo ir įteikimo ceremoniją, jog šilčiausios ir gražiausios metų šventės virsta vienu dideliu galvos skausmu. Manau, jog jei išmoktumėme apie dovanas galvoti iš anksto ir įsiklausyti į artimųjų norus, viskas būtų daugybę kartų paprasčiau. Juk kiekvienas nors retkarčiais garsiai pasvajoja apie tai, ko labai norėtų, ir tikrai tikrai nusipirks, kuomet namuose pagaliau baigsis remontas arba prasidės išpardavimas. Štai puiki idėja dovanai! Klausykite ir planuokite – pamatysite, viskas bus taip paprasta... Kiekvienais metais šventes pasitinkame apsupti tos pačios jaukumos, tačiau nešdamiesi vis kitokią metų patirtį, naują žinių bagažą, su kitu minčių spiečiumi galvoje...

Dovydas Trumpa: Vienu ar kitu būdu man visuomet pavyksta išvengti kalėdinių dovanų pirkimo šurmulio. Šiais laikais viską galima rasti internete, o blizgančios parduotuvių vitrinos man kasmet sukelia nuotaikingą šypseną, tarsi skelbdamos, jog šventės jau visai čia pat! Dažnai tenka girdėti, jog aplinkiniai ilgai svarsto, kaip nustebinti artimą, o tuo tarpu kiti puošia savo namą bei kiemą įvairiaspalvėmis švieselėmis, unikaliomis šventinėmis detalėmis, taip siekdami pasipuikuoti prieš kaimyną. Aš pats esu linkęs pradžiuginti šeimą ir draugus dovanodamas jiems įvairią literatūrą, kartu su ranka rašytu pačiu nuoširdžiausiu linkėjimu ateinantiesiems metams. Taip pat kiekvienais metais skiriu išskirtinį dėmesį tiems, kuriems to labiausiai reikia – internetinėje svetainėje vaikusvajones.lt išpildau skurstančio vaiko svajonę. Visus kviečiu prisidėti prie šios nuostabios ir stebuklingos iniciatyvos. Juk yra ir tokių, kurie neturi savojo Kalėdų Senelio...

Kun. Virginijus Šimukėnas: Deja, ne. Neskiriu dėmesio dovanoms, kurios yra formalios, bekampės žmogiškų santykių sąsajose. Kam jos pirmenybė, tam Kalėdų šventė, manau, tik pasisėdėjimas prie stalo ir tiek... Didžiausia dovana – vidinė ramybė. Nesvarbu vėjo žvarbumas už lango, viduje šilta, gera, ramu... Galima skęsti dovanose ir būti suskilusiam. Gali mus supti aibė žmonių su kaukėtomis šypsenomis, o tu būsi liūdnas. Galima žarstyti pinigėliais ir likti tik su skambesiu... Tad kas iš tikrųjų geriau?

Reda Kiselytė: Iš vaikystės prisimenate Šv. Kalėdų laukimą, advento laiką... Kas labiausiai įstrigo į atmintį?

Evelina Jasiulionytė: Kasmet Kalėdos ir Naujieji man kitokie, bet tuo pat metu vienodai jaukūs, prisipildę šilumos. Ypač ryškiai pamenu save gal devynerių ar dešimties, kuomet dar buvau maža, tačiau jau pakankamai didelė suabejoti, ar tikrai dovanas atneša Kalėdų Senelis, įlipantis pro balkono langą. Per televiziją išvydau pliušinį šuniuką, kuris, paspaudus letenėlę, loja ir judina kojeles, o jo juoda nosis pasidaro šalta kaip ledas ir todėl norisi jį apkabinti. Viską apmaščiau: tokio visame Rokiškio mieste nė su žiburiu nerastum, o važiuoti į didesnius miestus tėveliai tąkart tikrai neplanavo, todėl šuniuką galėtų padovanoti tik pats Kalėdų Senelis. Savo pamąstymus išdrožiau mamai ir dar pridūriau: nebus šuniuko, vadinasi, nėra ir Senelio. Kad žinotumėte, kaip tą Kalėdų rytą žibėjo mano akys, kada po eglute radau tą viauksintį šaltanosį šunelį... Ilgam išgaravo mano abejonės Kalėdų Seneliu. Dabar visa gerkle kvatojau, kada mama mosikuodama rankomis pasakojo, kaip ji vertėsi per galvą, jog surastų man tą žaislą: ant kojų buvo sukelti visi giminės ir pažįstami iš aplinkinių miestų – taip stipriai mama troško dar bent metus išlaikyti mano tyrą, vaikišką tikėjimą stebuklais... O šuniukas, vardu Oskaras, ir šiandien patenkintas sėdi mano kambaryje. Mama norėjo jį kam nors padovanoti, tačiau aš neleidau – juk jį man atnešė pats Kalėdų Senelis...

Dovydas Trumpa: Kalėdų metas man visais laikais buvo pats šilčiausias, mylimiausias, šiek tiek mistiškas ir, be jokios abejonės, pats nuoširdžiausias bei tyriausias metų laikotarpis. Susivienijusi šeima, gyva blizganti eglutė, storos vilnonės kojinės, raštuoti megztiniai ir deganti ugnis židinyje, savo skleidžiama šiluma lepinanti namiškius ir svečius. Ryškiai pamenu, kai Kūčių išvakarėse lijo lietus, o Kalėdų rytą žemė buvo nuklota balta sniego pluta. Aš negalėjau patikėti savo akimis. Akimirksniu pažadinau šeimą ir nedelsdami išbėgome į lauką džiaugtis šiuo unikaliu gamtos stebuklu. Tai buvo pati mieliausia ir netikėčiausia kalėdinė dovana mano gyvenime.

Kun. Virginijus Šimukėnas: Kalėdos, pamenu, būdavo labiau laukiama šventė nei Velykos. Tai vaikų ir Kūdikėlio Jėzaus arčiausias susitikimas. Kaip laukdavome Prakartėlės ir Kūdikėlio Jėzaus ėdžiose... Prie Prakartėlės, pasibaigus Šv. Mišioms, ateidavo tuometinis Biržų dekanato dekanas, kunigas Bronius STRAZDAS. Jis pasveikindavo mus su švente, sukalbėdavome „Tėve mūsų“, „Sveika Marija“ maldas, po to papasakodavo kokią nors istoriją ir mes laimingi grįždavome į namus. Iš įpročio per Kalėdas susitikdavome su klebonu, eidavome ir

1 Š Šiandien, pirmąjį mėnesio šeštadienį, sukalbame Švč. Mergelės Marijos litaniją ir Pasiaukojimo malda.

2 S I ADVENTO SEKMADIENIS

Jer 33,14-6; 1 Tes 3,12-4,2; Lk 21,25-28.34-36

3 P Iz 2,1-5; Mt 8,5-11.

4 A Iz 11,1-10; Lk 10,21-24

5 T Iz 25,6-10a; Mt 15,29-37.

6 K Iz 26,1-6; Mt 7,21.24-27

7 P Iz 29,17-24; Mt 9,27-31.

8 Š Per 3,9-15.20; Ef 1,3-6.11-12; Lk 1,26-38.

9 S II ADVENTO SEKMADIENIS

Bar 5,1-9; Fil 1,4-6.8-11; Lk 3,1-6

10 P Iz 35,1-10; Lk 5,17-26.

11 A Iz 40,1-11; Mt 18,12-14

12 T Iz 40,25-31; Mt 11,28-30

13 K Iz 41,13-20; Mt 11,11-15.

14 P Iz 48,17-19; Mt 11,16-19.

15 Š Sir 48,1-4.9-11; Mt 17,10-13.

16 S III ADVENTO SEKMADIENIS

Sof 3,14-18a; Fil 4,4-7; Lk 3,10-18.

17 P Pr 49,2.8-10; Mt 1,1-17

18 A Jer 23,5-8; Mt 1,18-24.

19 T Ts 13,2-7.24-25a; Lk 1,5-25.

20 K Iz 7,10-14; Lk 1,26-38.

21 P Gg 2,8-14 arba Sof 3,14-17; Lk 1,39-45.

22 Š 1 Sam 1,24-28; Lk 1,46-56.

23 S IV ADVENTO SEKMADIENIS

Mch 5,1-4 a; Žyd 10,5-10; Lk 1,39-45.

24 P 2 Sam 7,1-5.8b-12.14a; Lk 1,67-79.

25 Š Iz 9,1-3.5-6; Tit 2,11-14; Lk 2,1-14;

Kalėdų ryto Mišioms: Iz 62,11-12; Tit 3,4-7;

Lk 2,15-20;

Kalėdų dienos Mišioms:

Iz 52,7-10; Žyd 1,1-6; Jn 1,1-5. (6-8). 9-14 (15-18)

26 T Apd 6,8-10; 7,54-59; Mt 10,17-22

27 K Jn 1,1-4; Jn 20,2-8

28 P 1 Jn 1,5-2,2; Mt 2,13-18.

29 Š 1 Jn 2,3-11; Lk 2,22-35

30 S ŠVENTOJI ŠEIMA: JĖZUS, MARIJA IR JUOZAPAS

Sir 3,2-6. 12-14; Kol 3,12-21; Lk 2,41-52.

31 P 1 Jn 2,18-21; Jn 1,1-18

atkelta iš 3 psl.

laukdavome jo... Kaip būdavo liūdna, kai Prakartėlę išardydavo, likdavo klebono pasakojimai kaip maži karoliukai prisiminimuose.

Reda Kiselytė: Ko palinkėtumėte „Liepsnelės“ skaitytojams?

Evelina Jasiulionytė: Visiems „Liepsnelės“ skaitytojams linkiu nepamesti galvos perkant dovanas – žiūrėkite į tai ne kaip į pareigą, o kaip į pramogą! Tikėkite švenčių stebuklu, pagaukite pačią gražiausią snaigę ir atminkite: šiandien – nuostabi diena!

Dovydas Trumpa: Na, o visiems „Liepsnelės“ skaitytojams artėjančių švenčių proga norėčiau palinkėti skirti kuo daugiau laiko savo brangiausiajam turtui – šeimai ir nors trumpam užmiršti bereikšmes problemas ir nesėkmes. Džiaukitės savimi, grožėkitės smulkmenomis, juokitės, mylėkite, tikėkite Kalėdų dvasia ir patys tapkite stebuklu kitiems. Juk Kalėdos ne veltui yra stebuklų metas...

Kun. Virginijus Šimukėnas: Ramybės, Vilties, Vidinio džiugesio. Kūdikėlis Jėzus tam ir atėjo, kad būtų su mumis. Tad pirmyn su Juo į kasdienybę, Jis mūsų Garantą ir lūkesčių išsipildymo versmė! Gražaus adventinio laiko, prasmingo pasiruošimo Kalėdoms, mielos Kūdikėlio gimimo dienos šventimo Jums, brangūs skaitytojai ir „Liepsnelės“ ištikimieji gerbėjai.

Reda Kiselytė: Laikas nestovi vietoje. Jis mums dovanoja naują dieną. Prasmingas laukimas. Jis praturtina vidinę būseną. Reikia eiti pirmyn, dovanoti meilę ir gerį žmonėms. Kaip bebūtų... Nenustoti tikėti stebuklais. Dėkoju pašnekovams už šiltą ir atvirą pokalbį. Jo dvasią dovanoju ir Jums, brangūs „Liepsnelės“ skaitytojai.

Rašykite, siūlykite, diskutuokite. Visada laukiame Jūsų laiškų!

Tiražas 100 vnt. Leidinį parengė „Liepsnelės“ redakcija, el. paštas: suliepsnele@yahoo.com